

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500—; pt. particulari Lei 800—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500—. În străinătate Lei 2000—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 20—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

S u m a r u l :

Ban muncit și nemuncit. — Valută forte sau valută slabă? Prescripția cupoanelor, dobânzilor și dividendelor în favoarea statului. — Bursa. — Solidaritate Socială. — Aviz. — *Cronica*: „Solidaritatea”. Sărbătorirea d-lui profesor Dr. Ioan Lupuș. Zahărul. Traficanții de aur. Timbrarea adevăraților pentru depunerea acțiunilor. Ministerul agriculturii. Jurisdicțiunea Consiliului Superior Bancar. Fiseul și cheltuielile „nejustificate”. Rentele de 4 și 4^{1/2}%. Căile ferate române.

Ban muncit și nemuncit.

Ni se spune că numai banul muncit are valoare. Să vedem dacă teoria aceasta — care e și o zicală populară — este confirmată și în practică. Căci slavă Domnului, de muncit se muncește azi poate mai mult ca în vremuri normale, dar cu banul, adică venitul, șchiopătăm mereu în urma costului vieții. Unde este deci nepotrivirea între ceea ce este și ar trebui să fie?

Nepotrivirea aceasta poate fi sau pe partea banului, sau pe partea muncii, sau în raportul dintre aceste două.

În privința aceasta economiștii se referă la funcțiunea banului ca măsurător de valoare, și zic că dacă este prea multă marfă pe piață, atunci valoarea banului se urcă, și invers. De fapt, noi ne găsim azi în fața situației, că deși muncim mai mult ca în timp de pace, producțiunea este mai mică și mărfurile pe piață au devenit mai rare, ba unele lipsesc chiar cu totul.

Munca ce o depunem azi, este ce e drept *individual* mai intensivă ca în timpuri normale, dar *în total* este mai mică, deoarece multe brațe sunt ocupate cu mânuirea armelor și alte îndeletniciri în legătură cu războiul. Dacă războiul ar fi o afacere productivă, discrepanța între muncă și producțiune tot nu ar fi așa de mare, dar așa cum e situația de fapt, produsul muncii noastre poate fi considerat — în efectul ei imediat — ca un ban aruncat pe fereastră. Este adevărat, că trăim în speranța că acest ban totuși se va întoarce odată — poate în altă generație — iarăși în circuitul economiei naționale, sub oareșicare formă, dar aceasta e o prea îndepărtată speculațiune asupra viitorului, pentru ca să poată avea *acuma* un efect asupra formării favorabile a prețului. Muncim deci mai mult pentru o *cauză* decât pentru un *bun material*. Prin faptul acesta am ieșit din circuitul normal al economiei naționale, care are a face cu *lucruri concrete materiale* și condamnă chiar *speculațiuni pe termen*.

Producțiunea noastră nu îmbogățește deci piața, și articolele de consum

**Române, în tăcerea sfântă
Tu oțelește-te în puteri
Să câștigăm prin luptă astăzi
Tot ce-am pierdut prin vorbe ieri.**

continuă a fi în cantitate foarte mică, deoarece grosul este consumat de armată și de Jaliații noștri. Că de fapt, risipirea produselor în afară de circuitul economiei naționale este cauza deprecierei banului, se constată și din antiteza acesteia, adică distrugerea produselor în lăuntrul circuitului economiei, cum se întâmplă în Brazilia cu cafeaua, în Canada cu cerealele. În aceste țări consumul acelor articole este departe de a putea absorbi producția și marii fermieri mai bine distrug la fața locului produsele, decât să le vândă cu preț redus. În felul acesta urcarea valorii banului este împiedecat în mod artificial. În amândouă cazuri rezultatul este același: puterea de cumpărare necorăspunzătoare a banului.

Contra acestor stări de lucruri nu există remediu. Într-o împrejurare de azi nu putem majora producția pentru consumul intern, fiindcă ne lipsesc brațele, dar ne lipsesc totdeodată și o mare parte din consumatori cari sunt pe front. Dar mai lipsește și jocul liber al prețurilor care în vremuri normale nu era împiedecat de elemente străine de principiile economice. Azi ne lipsesc legăturile comerciale cu o mare parte a Europei, și cu desăvârșire cele cu țările de peste mare. Trăim într-o atmosferă înăbușitoare din care conduce numai o supapă: producția pentru continuarea războiului. Iată deci că proverbul „*numai banul muncit are valoare*” nu e valabil sută n sută.

E. V.

Valută forte sau valută slabă?

Lupta de pe fronturi continuă încă cu toată înverșunarea, dar în ambele tabere adverse se caută deja soluțiuni monetare pentru vremurile mai bune cari o să vină. Ziarele aduc din când în când informațiuni despre conferințe cari se țin în America, Anglia și Germania. Și într-adevăr, simțim chiar și pe punga noastră, a Românilor, că chestia monetară chiar și azi e o chestie foarte arzătoare, dar asemănătoare nodului gordian, care încă nu a putut fi descâlcit, decât aplicând o operațiune prin forța sabiei.

Se emit deci teorii și fel de fel de planuri, pe care bază s'ar putea ajunge la un numitor comun al intereselor așa de adverse. Să nu ne gândim numai la adversitatea derivând din o situație beligerantă, căci divergențele de păreri abundă chiar și în sânul uneia dintre părți.

La noi cristalizarea principiilor a mers mai ușor, deoarece era promovată, dacă nu chiar impusă, de forța diriguitoare a Germaniei, intereselor căreia — ca cea mai angajată a purta greul războiului — trebuiau să fie supuse toate țările amice și capitulante. Afară de aceasta, Germania își începuse deja experiențele ei pe teren, aruncând peste bord, cu mult înainte de izbucnirea războiului, încă în a. 1931, principiul de acoperire cu aur a biletelor emise de Reichsbank. Măsura aceasta a fost și necesară, și salutară, fiindcă Reichsbankul, între împrejurările de atunci — ca și de altfel încă în mai mare măsură azi — nu putea să-și procure în mod convenabil pentru finanțele ei, nici aurul, nici devizele forte de cari ar fi avut nevoie. Coaliția ostilă politică și economică ce o înconjura, era un zid de nepătruns cu mijloacele obișnuite financiare de atunci. Chiar și mentalitatea financiarilor se desbăra cu greu de teoriile clasice ale economiei naționale. După mai multe încercări mai mult sau mai puțin reușite, Hjalmar Schacht, președintele Reichsbankului a introdus în anul 1935 noul sistem al devizelor și în legătură cu aceasta decontările prin clearing. Prin aceasta s'a început asanarea finanțelor germane, fără bază de aur sau devize. Sistemul acesta a dus apoi în evoluția de mai departe la *spațiul vast economic*, care permite o colaborare multilaterală între națiunile Europei Noi. În acest scop a luat ființă în urma stăruințelor ministrului de finanțe Funk, la Berlin, *Centrala de Compensație*.

Germania se afla în întreagă această evoluție în situația de debitoare față de statele învingătoare, și ar fi trebuit să plătească miliarde multe de Reichsmark în așa numitele reparații.

În urma acestei constrângeri situația economică devenise de-a-dreptul insuportabilă și nici nu s'ar fi putut remedia numai în cadre pur economice, dacă concomitent cu reformele lui Schacht și Funk, Germania nu și-ar fi desvoltat și forța armată care i-a permis apoi în cursul anilor, să se desbăre pe rând de constrângerile izvorâte din tratatul dela Versailles.

Deși adversarii noștri nu sunt nici pe departe în situația în care era Germania între împrejurările mai sus schitate, nici ei nu dorm

pe trandafiri. De aceea ei își propun reciproc diverse planuri de organizare monetară cari nu sunt pe plac în nicio tabără.

Astfel în Statele Unite a fost emis planul Morgenthau la care Anglia a replicat cu planul Keynes. Morgenthau, a fost secondat de colegul său dela Ottawa d-l White. Atât Statele Unite cât și Canada se află în ipostaza de creditoare față de Anglia. Situația aceasta determină și principiile planului lor. Ei militează pe lângă menținerea aurului ca bază de monedă. Această poziție e întărită și prin faptul că Statele Unite dețin 4/5-imi din stocul mondial de aur. Deci lumea să se întoarcă la baza de aur.

Englezii, financiar delat roată, au învățat iute dela Nemți cum poți face aur din hârtie, și Keynes acuma asemenea propune lui Morgenthau-White o stabilizare a monetei prin măsuri artificiale și introducerea clearingului. Năcazul te învață să-ți potrivești principiile după trebuință. Câtă vreme lira sterlină era tare și mare și Germania era tributară Angliei, Anglia cerea plata în aur. Acuma a ajuns Anglia să fie tributară Americii, și nu e niciun inconvenient să adoptezi tactica germană. Cu toate acestea relația de debitor-creditor împiedecă în mod serios o înțelegere, căci Anglia datorează cu sume enorme și datorია aceasta din cauza livrărilor americane crește din zi în zi, așa încât la urma urmelor polița de plată pe care o va prezenta Unchiul Sam, poate să devină catastrofală chiar și pentru o putere mondială ca Marea Britanie.

Dar Statele Unite nu sunt numai creditorii Angliei, ci și ai Rusiei și altor țări, încât în privința aceasta ocupă o poziție mondială dominantă. Nu degeaba a intrat aproape întreaga producție de aur a lumii în pivnițele sale betonate și panțerate. Cum se va putea deci elimina aurul între astfel de împrejurări?

O atenuare a asperităților acestei probleme încearcă sistemul canadian a lui White. Canada este interesată asemenea ca creditoare față de Anglia, deși nu cu sume așa de enorme, dar totuși cu vre-o 2—3 miliarde dolari — în valuta noastră o cifră astronomică.

Sistemul acesta propune o valută mixtă, care și ea, a fost experimentată deja în Germania, la începuturile strădaniilor ei de emancipare financiară. Acesta prevede numai în gospodăria internă o valută hârtie bazată pe un raport flexibil între producție și consumație, pe când în relațiunile internaționale menține moneta de aur și devizele forte.

Anglia însă nu poate profita de acest plan, fiind și ea debitoarea Canadei care deși e un *dominion* englezesc, totuși are independența ei economică. Aceasta însă tinde mai mult spre o înțelegere cu Statele Unite, datorită situației sale geopolitice. Statele Unite exercită o atracție de magnet asupra acestei țări, care în relație economică se ilustrează prin faptul că a introdus dolarul ca sistem monetar în locul lirei sterline. Interesul comun de creditori o pun alături de Statele Unite în discuția monetară.

Dar în vasta organizație de state anglo-saxone Statele Unite și Canada mai sunt secondate și de Uniunea Sudafricană, care deține cele mai bogate mine de aur. După o statistică comparativă din a. 1936 producția mondială a aurului era de 1.079.430 kg. Din cantitatea aceasta Uniunea Sudafricană a produs 352.596 kg. În rândul al doilea vine Rusia cu 227.000 kg. Dacă admitem teoria capitalistă, atunci aflăm de natural ca Statele Unite, Canada și Uniunea Sudafricană să-și revendice influența covârșitoare în controlul monetar mondial. Străduințelor lor de stabilizare și consolidare Anglia nu poate opune decât evaluarea foarte dificilă a importanței muncii și producției. Dar unde mai punem Uniunea Sovietică — o lume aparte și de sine stătătoare, neinfluițată nici de sisteme germane și nici de cele anglo-saxone.

Deja azi anglo-saxonii domină financiarmente partea cea mai mare și valoroasă a lumii. Singură Marea Britanie posedă a patra parte din acest glob.

Cu cât războiul se prelungește, cu atât America devine o creditoare tot mai puternică. Va putea Anglia până la urmă opune o rezistență eficientă? Atunci, când puterile beligeranților vor fi pe sfârșite și masa verde a negocierilor de pace va avea cuvântul, atunci abia se va putea decide, dacă organizația de bază a nouilor valute va fi valuta forte sau cea slabă. Propunerile tind în ambele cazuri spre o armonizare mondială. O renunțare a Americii la rambursarea datoriilor care se preconizează din o anumită parte, ca rezultat al distrugerilor din Europa cauzate de războiul actual, ar presupune un altruism fără păreche în istoria financiară. Nu este verosimil ca egoismul capitalist american să poată aduce o astfel de jertfă. Aspectul acesta deschide perspective nebănuite pentru viitorul Europei, căci o slăbire a Occidentului înseamnă o întărire a Orientului european. Dacă pentru evitarea acestei eventualități America ar fi așa de al-

truișă să se retragă din competițiunea producțiunii mondiale și să nu facă concurență Angliei, atunci ce se va întâmpla cu enorma industrie a Statelor Unite? Un prognostic în această privință credem că e prematur.

MERCATOR.

Prescripția cupoanelor, dobânzilor și dividendelor în favoarea statului.

În conformitate cu art. 1. lit. a) din decretul-lege pentru fixarea prescripției în favoarea Statului a titlurilor și valorilor mobiliare, rămân definitiv dobândite în folosul Statului, cupoanele, dobânzile și dividendele aferente acțiunilor sau obligațiunilor negociabile, emise de orice societate civilă ori comercială, de orice natură, atât particulară cât și de drept public, care nu au fost ridicate în perioada de cinci ani de la data extingherii lor pentru creditori.

În același timp, potrivit art. 1907 din codul civil, se prescriu în termen de 5 ani, în favoarea debitorului, veniturile creditorilor care se plătesc cu anul sau la termene periodice mai scurte.

Pe baza acestui ultim text, s'a susținut de unii că debitorul împlinind prescripția eticinală față de creditorii săi inițiali, iar Statul substituindu-se exact în drepturile creditorilor săi, nu se poate opune această prescripție.

Această susținere eronată este definitiv înălțurată în urma deciziei nr. 135/943 a Inaltei Curți de Conturi, secția IV-a, prin care s'a stabilit că Statul, în baza decretului lege din 1 Aprilie 1939, nu se substituie în locul creditorilor de dividende, etc., ci chiar în locul debitorului de dividende, care este beneficiarul prescripției eticinale și deci această prescripție nu i se poate opune.

Ministerul finanțelor a dispus să se ia măsurile în consecință, pentru aplicarea oricând va fi ocazia, a deciziei Inaltei Curți de Conturi, prin care s'a hotărât că art. 1907 din Codul Civil, potrivit căruia dividendele, etc., neridicate de beneficiarii timp de 5 ani, se prescriu în favoarea debitorilor, adică a societăților, nu are aplicare față de decretul-lege pentru fixarea prescripției în favoarea Statului a titlurilor și valorilor mobiliare din 1 Aprilie 1939, potrivit căruia dividendele, cupoanele și dobânzile neridicate în perioada de 5 ani de la data extingherii lor, se prescriu în favoarea Statului.

(Universul).

Bursa.

Acaemia care domnește — acum în mod permanent — în Bursa noastră, unii o atribuiesc organizației învechite a acestei instituții. Că situația nu e chiar așa, și că deși Bursa noastră s'a bazează pe o lege mai veche — onoare ei, în vâltoarea babilonică a multor legi de azi — totuși ea e flexibilă și vrea să țină cont de evoluția de toate zilele, o vom schița în câteva rânduri.

Bursa noastră funcționează și azi în baza unei legi speciale din a. 1929 care a admis principiile liberale ale conducerii, principi care pe atunci nu erau atacate nici de autarhism, nici de totalitarism, și a rămas aceeași până în zilele noastre. Aceasta este oarecum un arhaism financiar căci stă în contradicție — ca principiu — cu ansamblul celorlalte măsuri financiare ale statului. Da, s'a zice că totalitarismul nu a influențat nici de cum jocul liber de sub consemnul cererii și ofertei.

Pe lângă „târgul oficial“ în Bursă mai acționează și „târgul liber“ care câte odată este mai cercetat ca cel oficial și încheie cu cursuri și volum superior acestuia.

Însă pentru ca Bursa să nu rămână întru toate la cheremul ei, legislația a adus unele îngrădiri. De această categorie se ține acțiunea de romanizare care reglementează în așa fel traficul valorilor, ca ele să nu ajungă în mâini străine.

O urmare a organizației învechite, era felul de lichidare a tranzacțiilor, care pînă în urmărea prea mult în realizarea lor. Parte pentru a remedia acest lucru, și parte pentru a putea controla mai bine executarea nouilor dispozițiuni de organizare, s'au înființat trei comisii care lucrează chiar în incinta Bursei, de trei ori pe săptămână.

Comisia I, lucrează pentru controlul actelor de dispoziție a străinilor și Evreilor;

Comisia II, pentru viza de transfer a acțiunilor Petrolifere, Telefoane, Gaz, Metan, Nitrogen și Carpatina;

Comisia III, pentru exercitarea dreptului de preemțiune al statului, conform Decret-Gege Nr. 533/940.

Afară de aceasta statul a sprijinit cu toate mijloacele și sprijinește și azi, plasamentul capitalurilor disponibile în valori românești.

Dedem deci că deși Bursa noastră funcționează în baza unei legi relativ vechi, dar nu învechite, totuși ea e pasibilă de evoluții care țin pas cu cerințele moderne.

Cu toată această sollicitudine din partea forurilor competente, Bursa noastră, sub povara vremurilor neprielnice, continuă a lucra într-o atmosferă de acalmie. În luna această, mai cu seamă cursurile acțiilor, au înregistrat scăderi continue, deși nu prea importante. Rentele s'au menținut mai bine.

Plața financiară e caracterizată prin o mișcare continuativă de romanizare a întreprinderilor. Statul sprijinește instituțiile specializate. Astfel aportul lui la „Institutul de Credit Românesc” s'a urcat la 1.277 mil. Lei, puse la dispoziția elementului românesc din comerț și industrie. „Creditul Național Industrial” a acordat sume importante diferitelor industrii textile pentru import de bumbac din Turcia. Considerând puținul capital particular de care dispune țara, intervenția oficială în domeniul creditului specializat, este un act economic de primul rang care trebuie scris în întregime în favorul regimului actual.

Pentru ca să fim mai compleți, nu putem trece cu vederea marile investiții care s'au făcut în căile ferate, șosele și poduri. Singură linia nouă București-Urziceni-Făurei a costat peste 5 miliarde Lei.

Pentru ilustrarea situației bursei, dăm mai jos tabloul comparativ al unor cotațiuni.

	Cursul la începutul lunii Ianuarie 1943.	Cursul la 24 Noi 1943.
Inzestrarea marți	Lei 73.50	(73.50*) 72 —
„ mier	„ 67 —	(61) 61.50
Reîntregirea	„ 63.25	(63) 63. —
B. N. R.	„ 17 000 —	(14 000) 13 000 —
„Albina”-Sibiu	„ 500 —	(555) 555 —
Banca Com. Ital.		
și Română	„ 430 —	(610) 610 —
„ Românească	„ 1.175 —	(750) 700 —
„ „ put	„	(730) 700 —
„ de Se. a Rom.	„ 500 —	(535) 510 —
Banca de Credit Rom.		(455) 455 —
„ Com. Română	„	(610) 610 —
Astra Română	„ 5.250 —	(3 425) 3.250 —
Steaua Română	„	(1 525) 1.500 —
Creditul Minter	„ 1 880 —	(1.000) 950 —
I. R. D. P.	„ 655 —	(400) 405 —
Gaz Metan	„ 2 950. —	(2 500) 2 100 —
„Mica”	„ 1.770. —	(1.140) 1.150. —

*) în paranteză sunt cursurile dela 21 Oct. 1943.

„Reșița”	Lei	1.650 —	(1.135)	1.100 —
Creditul Industrial	„	1.425 —	(925)	860 —
S. R. D.	„	4 800 —	(2.425)	2.175 —
S. T. B.	„	4 650 —	(1.800)	1 800 —
S. T. B. put	„		(1.750)	1.675 —
Telefoane optate	„	2.400 —	(1.875)	1 600 —
Nitrogen	„	1.760 —	(1.325)	1.125 —
„Getea”	„	1.450 —	(1.140)	1.130 —

E. V.

Solidaritate socială.

Trăim vremuri excepționale de grele, așa că de multeori omul individual are simțul de a pluti părăsit în mijlocul unui ocean, bătut de toate vânturile și valurile. În mod covârșitor, situații de aceste sunt cauzate din lipsa unei baze solide materiale pe care să-și fi putut omul clădi viitorul. Ori, nu fiece primește această bază de-a gata, să zicem, prin vre-o moștenire sau prin un noroc deosebit. Cel mai mulți muritorii trebuie să-și dureze ei înșiși această bază, prin muncă, stăruință și economie. Calitățile acestea se pot însă cu greu însuși prin educațiune și antrenament, dacă nu sunt date cel puțin în oareșicare măsură, dela natură. Cu alte cuvinte, trebuie să te naști cu astfel de caracter.

Am sta deci foarte rău din punct de vedere social, dacă numai astfel de oameni excepționali, dotați în mod deosebit de cătră mama Natură, ar avea mijloacele de progres. Evoluția economică și științoasă, au găsit calea pe care să progreseăm și în privința aceasta, ajutându-se reciproc și cei cu potențial mai mic de existență. Mai cu seamă aceste două decenți care au urmat primului război mondial, ne-au adus în privința aceasta îndrumări noi și prețioase. Nicidecum solidaritatea claselor sociale nu a fost pusă în discuție cu atâta insistență și succes, ca în timpurile în care trăim.

După cum și este natural, clasa intelectuală stă în fruntea mișcării. Universitățile, școlile, libertii profesioniști, ba chiar și funcționarii de toate categoriile, caută azi, parte să ne instrueze, parte să ne înțeze în mod practic în înființarea a tot felul de instituțiuni de ajutorare reciprocă. Aceste acțiuni întrec nespuse de mult înființările particulare din trecut prin forța concentrată a masselor și ajutorul statului pus pe baze mai înțeleghătoare pentru nevoile sociale.

Mișcările sociale care transformează azi Europa, au pornit dela nevoile claselor celor mai

sărace muncitoare. A fost un conflict între capital și muncă ce a pus pe gânduri capetele cugetătoare și oamenii cu tragere de inimă pentru necazurile muncitorilor. Lupta dintre capital și muncitorime însă nu ar fi putut ajunge la o soluție fără intervenția statului. Statul a trebuit să ia inițiativa pentru rezolvări în stil mare. Astfel s'au înființat Casa Națională a asigurărilor sociale, Casa Oștirii, Casa Muncii C. F. R., care au făcut investiții de multe miliarde în favorul membrilor. Prin intervenția acestor instituții funcționarii și muncitorii au fost scoși din nesiguranța unei existențe cu foarte slab fond material și solidaritatea și asistența mutuală au fost ridicate la principii conducătoare în orientarea Statului.

Instituțiile amintite și altele care le-au urmat, nu s'au mărginit numai la inițiative generale de ajutorare, ci s'au adâncit și în nevoile mai pronunțate ale membrilor. Chestiune deosebit arzătoare este azi problema locuințelor la orașe.

Războiul a adus cu sine o deplasare masivă a locuitorilor. Țăranul din teritoriile cedate, ocupate, sau cel din zona de operațiuni militare au rămas pe loc, fiindcă sunt legați de glie. Altă existență ei nu au decât cea și pământul lor. Funcționarii de stat și ai diferitelor instituții comerciale și industriale, au trebuit aduși — sperăm că numai vremelnic — în regiuni mai îndepărtate de granițele periclitate, cauzând astfel aglomerațiuni în orașele din interior, necunoscute până acum. Aceștia au urmat micii și marii comercianți și industriași care existau numai în legătură cu elementele evacuate, căci în teritoriile ocupate numai puștii străinii etnici se numărau între clientela lor. Locuințele din orașele aglomerate abia au putut cuprinde noile elemente, și proprietarii exploatează situația, încasând chiriuri enorme față de care în foarte multe cazuri legea chiriurilor nu poate aduce niciun remediu. Procurarea deci de locuințe este a devenit o problemă principală pentru toate instituțiile noastre particulare și publice. Rezolvarea ei nu se poate face fără o ajutorare mutuală și asistență solidară. Ar fi un pas înainte, dacă fiecare instituție ar da posibilitate angajaților și membrilor ei să facă parte din o secție înființată în sânul instituției pentru acest scop.

O dezvoltare îmbucurătoare au luat și cooperativile de consum, deoarece procurarea alimentelor și îmbrăcămintelor întâmplină tot atâtea dificultăți ca și a locuințelor.

Afirmarea solidarității sociale deși la începuturile sale în țara noastră, a dat rezultate destul de fertile, încă urmând pe calea aceasta, se va multiplica nu numai patrimoniul național,

dar se va contribui și la netezirea asperităților sociale și furtirea populației de primejdia unor curente extremiste, streine de altfel de mentalitatea așezată a Românului.

„ALBINA“, Institut de credit și de economii, Sibiu.

AVIZ

„ALBINA“, institut de credit și de economii, Sibiu, aduce și pe calea aceasta la cunoștința acționarilor săi, că acțiunile noi (definitive) din ultima emisiune fiind tipărite, se eliberează în schimbul prezentării Titlurilor Provizorii.

Acționarii cu domiciliul în orașele unde institutul are sucursale, vor depune Titlurile Provizorii la sediile sucursalelor, de unde urmează a ridica acțiunile noi (definitive).

CRONICA

„Solidaritatea“. Consiliul de Administrație al acestui asociațiunii a ținut o ședință la București în ziua de 9 Noembrie 1943. Au luat parte dinți Dr. Aurel Vlad, președinte; Dr. Mihai Delicetu, vicepreședinte; Ionel Comșa; Dr. Cortolan Băran; Dr. Nerva Iercan; Dr. Nic. Z'gre; Dr. Al. Dragomir; Dr. I. Modran.

Intrând în ordinea de zi, d-l vicepreședinte al societății dă citire raportului întocmit, privind la activitatea asociațiunii dela ultima ședință până în prezent.

Consiliul de Administrație a luat act de acest raport și a adus următoarele hotărâri:

Relativ la memoriile înaintate în legătură cu problema băncilor românești din Nordul Transilvaniei, mobilizarea creanțelor intrate în conversiune agricolă și a capitalurilor immobilizate în bonurile de înzestrarea Armatei și modificarea legii pentru stabilirea dobânzilor, hotărăște ca deocamdată să nu se mai stăruie în rezolvarea lor, deoarece în mare parte ele au fost soluționate prin uzuri care satisfac într-o oarecare măsură interesul băncilor, și o legislație — dacă nu ar fi favorabilă — ar putea să strice.

Se ia act și se ratifică toate demersurile și memoriile făcute de conducerea asociației relativ la dificultățile care s'au creat prin extinderea legislației Vechitului Regat pe teritoriile de peste Carpați.

Di Dr. Al. Dragomir și Dr. Ioan Modran expun ultimul stadiu în care se găsesc intervențiile făcute pentru soluționarea memoriilor referitor la redactarea actelor de împrumut garantate cu ipotecă.

D-l vicepreședinte Dr. Mihai Velteu aduce în discuție și unele probleme care întâmpină dificultăți prin legislația extinsă și le comunică într'un memoriu.

Consiliul luând în discuție chestiunile suslevate mai sus, ajunge la concluzia că trebuie o nouă intervenție la autoritățile competente pentru o legiferare în interesul circulației creditului. Cu redactarea memoriului adresat Ministerului Justiției, se însărcinează d-l Dr. Al. Dragomir și Dr. I. Modran.

In continuarea Ordinii de zi, fixează Adunarea Generală a Asociației pentru ziua de 29 Ianuarie 1944, ora 10 în Sibiu, în localul băncii „Albina“.

Se hotărăște aprobarea cererii „Băncii Timișoarei“ de a fi primită ca membră în Asociația Băncilor „Solidaritatea“.

Se dă citire raportului despre situația financiară, bilanț, socoteli, majorări de salare etc.

După aprobarea raportului s'au mai discutat diverse probleme profesionale, și fiind ordinea de zi epuizată d-l președinte încheie ședința.

*

Sărbătorirea d-lui profesor Dr. Ioan Lupăș. Academia română a ținut la 29 Octombrie 1943, cu ocazia împlinirii alor 60 ani a d-lui profesor la Universitatea Cluj-Sibiu Dr. I. Lupăș, o ședință festivă la care a luat parte plenumul Academiei. Sărbătoritul a ținut cu ocazia aceasta o conferință despre „Predecesorii lui Horia“, Oprea Miclăuș din Săliște și preotul Moise Macente din Sibiel. Aceștia, îndemnați de soarta neomenoasă a țărănului român, au cerut și obținut o audiență la împăratul, ca să-l informeze despre situația mizeră a poporului în această regiune a imperiului. Împăratul l-a ascultat cu multă bunăvoință, însă după audiență au fost ridicați și închiși în fortăreața Kufstein de unde nu s'au mai întors. O ilustrație mai mult de procedură mărsavă a regimului habsburgic de atunci.

Conferința a fost ascultată cu mult interes și tublăntul ovacionat. Di Dr. I. Lupăș a fost primit și la Palat în Sinaia și l s'a conferit de către Rege Crucea Mare a ordinului „Steaua României“ cu bandă.

Revista noastră transmite pe această cale felicitările sale ilustrului ei colaborator ocazional, și îi dorește încă mulți ani de activitate rodnică în ogorul literaturii și economiei naționale.

*

Zahărul. Ca din senin, ne-a năpădit deodată abundența de zahăr. În jumătatea a doua a lunii Noiembrie a. c. prăvăliile au fost asaltate de publicul doritor de zahăr. Mai cu seamă sătenii au dat năvală în mod neobișnuit. Unii duceau zahărul cu sacii. Ți se părea că țărani nu mai trăiesc decât cu prăjituri și că epoca câinilor cu covriri în coadă ar fi trecut de mult. Am fost însă lute desamăgiți și informați că și în abundența de azi singura mâncare chiar și a gospodărilor mai înstărite, este măcălișca presărată cu zahăr. Aceasta ca urmare — nu a lipsei de alimente — ci a lenii și neștiinței de a le pregăti.

Populațiunea noastră consumă în medie 12.000 vagoane zahăr anual, pe când producțiunea a fost în a. 1940 numai de 7.699 vagoane

în a. 1941	„	„	6.892	„	și
în a. 1942	„	„	5.404	„	

Aceasta reprezintă o scădere de circa 50% din normal.

Pentru acoperirea lipsei a trebuit să recurgem la import din Italia și Germania, iar în ultimul timp din Transilvania.

*

Cauza scăderii este a se căuta în deficiența agriculturii noastre care nu a dat destulă atenție cultivării speciei de zahăr. De altă parte nici rentabilitatea nu a fost așa de mare pentru ca cultivatorii să aibă un interes. În a. 1942 multă specie a fost folosită ca nutreț pentru vite în urma lipsei de alt furaj.

Abia în anul acesta rentabilitatea a permis cultivarea pe suprafețe aproape normale care la noi se mișcă în jurul de 70.000 hectare. În felul acesta nu numai că vom avea o producțiune mai mult ca normală, de circa 14.500 vagoane, din care se va putea face și un export însemnat, dar ni se asigură și un preț ieftin pentru viitor.

*

Traficanți de aur. Cu toate că teoriile moderne încep să submineze autoritatea suverană mondială a aurului ca măsurător de valoare, și uneori cu succes, totuși practica de toate zilele ne învață, că cel mai mulți muritori consideră și mai departe aurul ca cel mai sigur refugiu al capitalului. Sunt și azi persoane foarte multe care cumpără și vând aur, bineînțeles cu aprobarea forurilor în drept, și poate că cel mai mulți fără această aprobare. Aceștia din urmă sunt tenele monetei naționale care la cea mai mică adiere de nesiguranță își mobilizează avuții și pleacă în străinătate la adăpost de orice risc.

Politia Capitalei a descoperit nu de mult o astfel de bandă a cărei șef este un anumit Nathan Halpern (sau Galperin). La Bursa lui neagră na-

poleonul de aur era fixat la un preț de Lei 13.600.— bucată. Compantoni lui aparțin toți etnietății evreești, cu numele Mozes Wilner, Iacob Selzer, Leon Strehl și Baruh Avramovici. Poliția Capitală l-a surprins într-o noapte în totul afacerilor și l-a predat justiției. Ancheta a stabilit că în-culpății de mai sus au păgubit fără negociind de mai mult timp cantități mari de aur care au luat drumul străinătății.

*

Timbrarea adeverințelor pentru depunerea acțiunilor. Potrivit art. 171 codul comercial, proprietatea acțiunilor nominative se stabilește prin înscrierea lor în registrul asociațiilor.

În acest scop cumpărătorii de acțiuni nominative le depun la societățile anonime respective, în păstrarea cărora acțiunile rămân până la efectuarea operațiunii de transfer.

Cum depunerea acestor acțiuni este atestată de societatea anonimă printr-o adeverință eliberată cumpărătorilor depunători, ministerul finanțelor a dispus ca asemenea adeverințe să fie supuse taxelor de timbru prevăzute de art. 4, par. 20, legea timbrului, care se vor calcula la valoarea nominală a titlurilor depuse.

*

Ministerul agriculturii a mai cumpărat din Germania următoarele animale de reproducție: 80 bovine din rasele Schwitz și Angeln, 156 vteri Edelschwein și Berk, 500 găini Plymouth și Rhode-Island și 620 iepuri de casă din rasele Angora, Cincilla, etc.

Aceste animale urmează să fie distribuite instituțiilor zootehnice.

*

Jurisdicțiunea Consiliului Superior Bancar. Prin Legea de organizare a comerțului bancar Art. 56 s'a încredințat acestui Consiliu atribuțiunile administrative, de supraveghere, dirijare, ba chiar și dreptul de a pronunța hotărâri definitive în primă și ultimă instanță de fond.

În cursul unor dezbateri la Înalta Curte de Casație, s'a pus întrebarea, dacă „Consiliul Superior Bancar” este o creațiune constituțională sau nu.

Textele Constituției din a. 1938 Art. 13 și 33 statorniceesc că cetățenii țării nu pot fi judecați de tribunale extraordinare ci numai de judecătorii lor firești. Se pretindea în acele dezbateri că persoane fizice s'au juridice sunt sustrate prin înființarea acestui for special, judecătii instanțelor ordinare, în materile bancară.

Suprema Curte a respins recursul în neconstituționalitatea Consiliului Superior Bancar, motivând că articolele Constituției menționate mai

sus nu opresc pe legiuitorul ordinar să poată înființa organe de jurisdicție pentru anumite procese în competența cărora sunt depuse toate procesele de aceeași natură.

În felul acesta este definitiv stabilit că „Consiliul Superior Bancar” este o creație constituțională în a cărei competență cade rezolvarea tuturor pricinilor în legătură cu comerțul bancar.

*

Fiscul și cheltuielile „nejustificate”. Deoarece Administrațiile Financiare în zelul lor de a crea venit pe seama statului tălmăcesc uneori în mod arbitrar litera legii, cu ordinul circular Nr. 251—369 din 30 Aprilie 1943 s'a stabilit că se consideră ca cheltuieli nejustificate numai acele cheltuieli mărunte în legătură necesară și directă cu exploatarea, care contribuiesc la producerea veniturilor, dar pentru care este o imposibilitate de a produce acte justificative. Astfel ar fi cheltuieli poștale, susținerea curățeniei și igieniei etc.

Să recomandă ca instituțiile să țină o evidență cât se poate de perfectă despre astfel de cheltuieli, deoarece organele fiseului le controlează sever, ca nu cumva în totalul lor să fie vre-o camuflaj a veniturilor.

Potrivit Art. 33 pct. 9 din Legea contribuțiilor directe, cheltuielile care nu sunt justificate cu acte legale, se consideră ca beneficii distribuite conducătorilor sau altor persoane. În consecință nu se scad din beneficiul brut și deci 50% din ele sunt supuse impozitului de 33% pe venit.

*

Rentele de 4 și 4^{1/2}%. În legătură cu o notiță publicată în Nr. 44—45 al Revistei noastre, mai înregistrăm comunicarea Direcțiunii datoriei publice (București, Str. Răureanu 3), că ministerul are latitudinea să accepte sau nu, ofertele care cer prețuri sub cursul Burselor, până la 30 Noembrie a. c., iar celelalte până la 28 Februarie 1944.

De asemenea și ofertanții, dacă nu au primit răspuns în 40 zile dela facerea ofertei, pot să și retragă ofertele. Dacă însă vând titlurile înainte de acest termen, vor pierde garanția depusă.

*

Căile ferate române și-au mai completat rețeaua cu o nouă linie ferată. Bărăganul a rămas până acuma numai cu puține căi de comunicație. Liniile construite acuma, leagă orașul Urziceni cu Bucureștii, Ea se va prelungea dela Urziceni la Făurei unde va face joncțiune cu linia principală Buzău—Brăila. Lungimea acestei construcții este de 133 km și va costa în total 5 miliarde de Lei.

Atât din punct de vedere economic, cât și strategic, noua linie este de mare importanță, deoarece degajează în mare măsură linia principală București—Ploiești—Buzău.